

holde deres Søslag i Køge Bugt, saaledes kan man snart sige om Retsreformen, at om den fører den danske Rigsdag sine mest ørkesløse Diskussioner. Da vi efter at have behandlet denne Sag i 50 Aar naaede et Resultat, saaledes at vi nu har en vedtagen Lov, som kun venter paa at blive sat i Kraft, vidste alle, at Retsreformen ikke var fuldkommen i enhver Henseende, og derfor indsatte man § 1000 i Loven, og den samme Bestemmelse, som findes i § 1000, er optaget ordret i § 1023: at der skal nedsættes et Udvalg af de retskyndigste Mænd, for at dette Udvalg kan drøfte og foreslaa saadanne Ændringer og Tilføjelser, som Lovens Anvendelse maatte vise, at der er Trang til. Mit Parti og jeg mener fremdeles, at denne Bestemmelse peger i den Retning, i hvilken man burde gaa, at man burde sætte hele sin Kraft ind paa at faa den allerede vedtagne Lov om Rettens Pleje ført ud i Livet og derefter foretage Ændringer og Tilføjelser, naar man har gjort de fornødne Erfaringer med Hensyn til Lovens Førtrin og Mangler. Jeg beklager derfor, at den højtærede Justitsminister har valgt at gøre Retsplejelovens Ikrafttræden afhængig af en gennemgribende Revision allerede nu. I heldigste Tilfælde vil Tidspunktet for Lovens Ikrafttræden udskydes, og muligvis kan Lovforslaget blive det Skær, hvorpaa hele Sagen strander, men en saadan Udgang vilde jeg og mit Parti meget beklage.

Borgbjerg: Den ærede sidste Taler (Emil Petersen) begyndte med en lille, men interessant Statistik. Retsplejeloven var, oplyste han, siden 1852 forelagt af 7 Justitsministre, havde været i 3 Kommissioner, havde 16 Gange været til Behandling i Rigsdagen og 4 Gange i Fællesudvalg. Denne Statistik illustrerer den Kendsgerning, at der nu siden Juni-Grundlovens Løfteparagraffer om Retsplejens Adskillelse fra Forvaltningen, om Offenthed og Mundtlighed og om Indførelse af Nævninger og Misgerningssager og Sager angaaende politiske Lovovertrædelser har været forhandlet i 65 Aar om denne Sag, uden at en moderne Retsplejelov endnu er ført ud i Livet. Dette synes mig ogsaa at vise, at Kravene om noget, man i den

senere Tid kalder „konservative Garantier“, og som er meget omdebatteret, Kravene om konservative Garantier for at bremse Udviklingen og forhindre, at den skal løbe løbsk, ikke i høj Grad synes at være paa deres Plads, i hvert Fald ikke i et Land som Danmark. I 65 Aar er der forhandlet om en Retsplejereform, uden at vi er kommet af Stedet, og i 17 af disse, nemlig under hele Juni-Grundloven, er der forhandlet om denne Sag og arbejdet for dens Fremme under den almindelige Valgret til begge Rigsdagens Ting og med fuld Myndighed ogsaa under Fællesforfatningen paa dette Omraade, og alligevel er vi ikke kommet længere. Saa langsom er i Virkeligheden Udviklingen, og saa konservativ kan ofte den almindelige Valgret i sig selv være. Det er da nu mit Haab, at den Forhandling, der her indledes, skulde blive den, som medvirker til, at Sagen endelig føres ud i Livet. Det Retsplejelovforslag, som den højtærede Justitsminister har fremsat, er, som han selv kaldte det ved Fremsættelsen, en Forespørgsel til dette Ting og til Rigsdagen, en Henstilling til os, om vi nu, da vi forhaabentlig skrider til at føre Retsplejeloven ud i Livet, vil gaa med til at forbedre den paa visse betydningsfulde Punkter, hvor der utvivlsomt fra et Flertals Side, endda fra et stort Flertal her i Tinget, i Virkeligheden er Ønske om Forbedringer.

Jeg hilser med stor Glæde, at den nuværende højtærede Justitsminister har fremsat dette Lovforslag om en stor, en samlet og tilmed, sammenlignet med den to Gange vedtagne Reform i 1908 og 1909, udvidet Retsplejereform. Den ærede sidste Taler (Emil Petersen) stillede sig, saa vidt jeg skønnede, ret velvilligt overfor en Forhandling om det Lovforslag, der her er forelagt os. Trods Betænkeligheden, trods en vis Beklagelse af, at man ikke uden videre nu besluttede sig til at føre den to Gange vedtagne Retsplejereform ud i Livet, stillede han sig dog forhandlingsvillig, og paa flere Punkter, navnlig paa et Hovedpunkt, nemlig med Hensyn til Spørgsmaalet om Nævningernes Udtagelse, var han i Virkeligheden velvillig stemt overfor den ogsaa efter min Mening utvivlsomme Forbedring af den to Gange vedtagne Retsplejereform. Det ærede